

28.9.2004

1998/4/02

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Ilkka Rautio

Esittelijä: Vanhempi oikeusasiamiehensihteeri Henrik Åström

**MUSEOVIRASTON MENETTELY PIISPA HENRIKIN
KYYNÄRVARSIRELIIKIN TALLENTAMISESSA**

1

KIRJOITUS

Kantelija osoitti 22.8.2002 päivätyn kirjoituksen eduskunnan oikeusasiamiehelle. Kirjoituksessa hän arvostelee Museoviraston kollegion erityisistunnon 12.3.1999 tekemää päätös tä tallentaa Pyhän Henrikin kynnärvarsireliikki Helsingin roomalaiskatoliseen Pyhän Henrikin katedraaliin viideksi vuodeksi 1.1.2000 alkaen. Museoviraston kollegio oli tehnyt mainitun päätöksen Museoviraston tutkijan A:n suullisen esittelyn perusteella.

Kantelija katsoo olevan syytä epäillä, että Museoviraston päätös ylittää laissa Museovirastolle määritellyn toimivallan rajat ja että se on syntynyt virheellisen ja puutteellisen valmistelun pohjalta sekä pyytää oikeusasiamiestä tutkimaan päätöksen laillisuuden.

Kantelukirjoituksen mukaan Museoviraston päätös näyttää perustuvan olettamukselle, jonka mukaan vainajaa tai sen osaa voidaan pitää muinaismuistolain tarkoittamana irtaimena esineenä. Muinaismuistolaki ei kantelijan mukaan näytä antavan perusteita tällaiselle tulkinnalle ja siksi Museovirasto päätöstä tehdessään näyttää ylittäneen toimivaltansa. Kantelija katsoo, että kyseinen reliikki olisi luovutettava hautausmaata ylläpitävälle kirkolliselle viranomaiselle, jollaiseksi on tässä tapauksessa katsottava Turun tuomiokirkko, jonne reliikki olisi sijoitettava.

Kantelukirjoituksen mukaan reliikki löytyi kirkossa säilytetystä, piispa Hemmingin pyhimysarkusta. Reliikki ei siis kantelukirjoituksen mukaan ollut kirkon rakenteissa, jolloin se olisi lain vakiintuneen tulkinnan mukaan katsottu valtion omaisuudeksi, vaan kuuluu kantelijan mukaan seurakunnalle. Muinaistieteellinen toimikunta olisi kantelijan mukaan voinut saada esineen laillisesti haltuunsa, mikäli toimikunta olisi lunastanut reliikin seurakunnalta ja tuomiokapituli olisi seurakunnan myyntipäätöksen vahvistanut. Kantelukirjoituksen mukaan on sen vuoksi aihetta epäillä, että Museovirastolla ei ole ollut milloinkaan laillista omistusoikeutta reliikkiin.

Kantelija pyytää oikeusasiamiestä selvittämään Museoviraston toimiin liittyvät seuraavat kysymykset.

1. Onko ihmisruumiin osa pidettävä irtaimena esineenä ja voidaanko muinaismuistolain katsoa koskevan kulttuuriesineiden lisäksi ihmisruumiita ja niiden osia?

2. Jos ihmisruumiinosaa tulkitaan esineeksi, voiko Museovirastolle syntyä esineeseen omistusoikeutta muulla tavalla kuin muinaismuistolaissa ja aikaisemmassa lainsäädännössä sekä kirkkolaissa on säädetty? Kantelija pyytää, että oikeusasiamies velvoittaisi Museovirastoa viipymättä palauttamaan reliikki sen lailliselle omistajalle.

3. Onko Museoviraston kollegio noudattanut hyvää hallinnollista käytäntöä tehdessään päätöksiä suullisen esittelyn pohjalta ilman, että päätöksen peruste lujaa on kirjattu pöytäkirjaan, onko päätöstä tehtäessä kirjattava päätöksen perusteet pöytäkirjaan ja voidaanko päätöksen perusteeksi käyttää sellaista, joka selvästi ei kuulu Museoviraston toimivaltaan?

4. Onko Museoviraston ylin johto toiminnassaan noudattanut viranomaisilta edellytettävää kansalaisten yhdenvertaista kohtelua, kun se on kieltäytynyt neuvottelemasta reliikin sijoituksesta Turun tuomiokirkon edustajien kanssa ja samanaikaisesti käynyt vastaavia neuvotteluja katolisen kirkon edustajien kanssa?

Kantelija tarkentaa vastineessaan 1.5.2003 edellä 2 kohdassa tarkoitettua selvitys pyyntöään siten, että hän ei pyydä oikeusasiamiestä ratkaisemaan reliikin omistuskysymystä, vaan selvittämään, onko Muinaistieteellinen toimikunta toiminut laimukaisesti.

- - -

3 RATKAISU

3.1 Tapahtumat

Kyynärvarsireliikin säilytysvaiheet selvitysten mukaan

Piispa Henrik kuoli vuonna 1157 Köyliössä ja haudattiin Nousiaisiin. Pyhän Henrikin jäännökset siirrettiin 18.6.1300 Turun tuomiokirkkoon, joka edellisenä päivänä oli vihitty juhlallisesti tuomiokirkoksi ja hiippakunnan pääkirkoksi. Pyhän Henrikin reliikkejä säilytettiin sen jälkeen aina vuoteen 1893 saakka Turun tuomiokirkossa.

Turun tuomiokirkon isännistö talletti vuonna 1893 tuomiokirkosta joukon esineitä Turun kaupungin historialliseen museoon. Turun linnaan, jossa museo toimii, vietiin tuolloin myös piispa Hemmingin pyhänjäännösarkku, joka sisälsi tuomiokirkon reliikit, muun muassa Pyhän Henrikin kyynärvarren reliikin.

Turun tuomiokirkko restauroitiin vuosina 1923 – 1928. Restaurointi-hankkeen hoitamiseksi perustettiin Turun tuomiokirkon tutkimus- ja korvausvaltuuskunta, jota johti silloinen Muinaistieteellisen toimikunnan osastonhoitaja, filosofian tohtori Juhani Rinne. Vuonna 1924 Rinne ilmoitti tehneensä huomattavan pyhänjäännöslöydön eräästä sakariston umpeen muuratusta seinäkomerosta.

Rinne kertoi tehneensä löydöstä ilmoituksen Muinaistieteelliselle toimikunnalle sekä ryhtyneensä toimenpiteisiin sen historiallista ja anatomistieteellistä tutkimusta varten. Myös Turun linnassa Hemmingin pyhänjäänösarkussa olevat pyhänjäänökset päätettiin toimittaa tätä tutkimustyötä varten tutkittavaksi Helsingin yliopiston anatomian laitokselle. Museovirastolla ei ole tarkkaa tietoa, milloin Rinne toi kyynärvarsireliikin ja muut esineet Muinaistieteelliselle toimikunnalle. Ilmeisesti tämä on tapahtunut nimenomaan piispa Hemmingin pyhänjäänösarkun restauroinnin yhteydessä. Tuomiokirkon reliikit luettelointiin Museoviraston esinekortistoon 1950-luvulla ja inventointikortit varustettiin merkinnällä " Turun tuomiokirkon talletus " ja "epävirallinen talletus". Kyynärvarsireliikkiä ei palautettu Turun tuomiokirkkoon, vaan jäi se Museoviraston haltuun.

Reliikin tallentamispäätös

Helsingin katolinen Pyhän Henrikin seurakunta kääntyi syksyllä 1998 Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän silloisen tuomiorovastin Jukka Paarman puoleen ja pyysi, että Museovirastossa säilytettävä Pyhän Henrikin väärtinäluu voitaisiin pysyvästi siirtää Helsingissä olevaan katoliseen Pyhän Henrikin kirkkoon säilytettäväksi.

Tuomiorovasti Paarma ilmoitti asiasta seurakuntayhtymänsä yhteiselle kirkkoneuvostolle, joka käsitteli asian kokouksessaan 29.10.1998 ja päätti pyytää Museovirastolta, että piispa Henrikin väärtinäluun osa sijoitettaisiin pysyvästi Turun tuomiokirkkoon. Seurakuntayhtymä lähetti asiaa koskevan kirjallisen pyyntönsä Museoviraston pääjohtajalle B:lle 17.11.1998. Kirjelmä kirjattiin saapuneeksi Museovirastoon 19.11.1998. Kirjelmän allekirjoittajat ilmoittivat lähiaikoina pyytävänsä neuvottelua asian eteenpäin viemiseksi.

Pääjohtaja B toimitti kirjelmän Museoviraston kirjaamon kautta Kansallismuseoon. Museon osastonjohtaja lähetti kirjelmän edelleen Museoviraston tutkijalle A:lle ja ehdotti asian esittelyä pääjohtaja B:lle. Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän pyynnön käsitteleminen Museovirastossa jäi kuitenkin odottamaan tarkempaa neuvottelupyyntöä Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän taholta.

Pyhän Henrikin seurakunnan kirkkoherra Teemu Sippo osoitti 28.1.1999 Museovirastoon kirjoituksen, jossa hän pyysi piispa Henrikin kyynärvarsireliikin sijoittamista pysyväisesti Pyhän Henrikin katedraaliin Helsinkiin.

Museovirasto päätti erityisistunnossaan 12.3.1999 solmia reliikin tallentamisesta sopimuksen Helsingin Pyhän Henrikin seurakunnan kanssa siten, että Museovirasto talletti Pyhän Henrikin kyynärvarsireliikin sijoitettavaksi Pyhän Henrikin katedraaliin viideksi vuodeksi tammikuun alusta vuonna 2000 alkaen.

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän hallintovirasto osoitti 12.5.1999 Museovirastolle kirjoituksen, jossa se Museovirastolle osoitettuun kirjelmäänsä 17.11.1998 viitaten pyysi kirjallista selvitystä asiasta ja neuvottelujen aloittamista väärtinäluun palauttamiseksi Turun tuomiokirkkoon.

Museovirasto pääjohtaja B osoitti 18.6.1999 Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymälle, jossa hän ilmoitti, että Museovirasto ei ottanut seurakuntayhtymän 17.11.1998 päivätyä kirjelmän johdosta yhteyttä Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymään, koska virasto oli jäänyt odottamaan seurakuntayhtymän ehdotusta neuvottelupäivämäärästä.

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä osoitti 13.10.2003 Museovirastolle pyynnön Pyhän Henrikin väärtinläluun palauttamiseksi pysyvästi Turun tuomiokirkkoon. Asia on vireillä Museovirastossa.

3.2

Museoviraston menettelyn arviointi

Kantelija on kantelussaan pyytänyt oikeusasiamiestä arvioimaan sitä, onko Museovirasto noudattanut hyvää hallinnollista menettelyä käsitellessään toisaalta Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän pyyntöä Pyhän Henrikin väärtinläluureliikin pysyvää sijoittamisesta Turun tuomiokirkkoon ja toisaalta Pyhän Henrikin seurakunnan pyyntöä reliikin sijoittamisesta Pyhän Henrikin kirkkoon Helsinkiin.

Katso, että em. kysymykset edellyttävät kannanottoa ainakin seuraaviin kysymyksiin:

- olivatko pyynöt Museovirastossa vireillä,
- oliko Museovirasto velvollinen käsittelemään ja mahdollisesti selvittämään pyyntöjä edelleen sekä kuulemaan asianosaisia,
- tuliko viraston käsitellä pyyntöjä samanaikaisesti ja
- mikä oli viranomaisen velvollisuus perustella asiassa tekemänsä päätös.

Käsitykseni mukaan kysymysten arvioinnissa on sovellettava hallintomenettelylain (598/1982) säännöksiä. Hallintomenettelylaki oli voimassa aikana, jolloin kantelussa arvosteltu Museovirasto hallintomenettely väitetään tapahtuneeksi. Hallintolaki (434/2003) on 1.1.2004 alkaen korvannut hallintomenettelylain.

3.2.1

Kyynärvarsireliikin sijoittamisesta esitettyjen pyyntöjen vireilläolo

Hallintomenettelylain (598/82) 7 §:n mukaan asia pannaan vireille kirjallisesti. Asia vireille panttaessa on käytävä ilmi vireillepanijan vaatimus perusteluineen.

Hallintomenettelylakia koskevan hallituksen esityksen em. säännöksen perustelujen mukaan (HE 88/1981 s. 14 ja 15) asian vireillepano on yleensä tärkein ja toisinaan myös ainoa asianosaisen ja viranomaisen välinen yhteydenotto hallintomenettelyssä. Perusteluissa todetaan lisäksi muun muassa, että vireillepanon merkittävänä oikeusvaikutuksena on viranomaiselle syntyvä velvollisuus asian käsittelemiseen ja ratkaisemiseen.

Katso selvityksestä ilmenevän, että Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä oli 17.11.1998 ja Pyhän Henrikin seurakunta 28.1.1999 osoittanut Pyhän

Henrikin kyynärvarsireliikin pysyvää sijoittamista koskevan pyynnön Museovirastolle. Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän pyynnössä mainittu esitys lähempien neuvottelujen käymisestä Museoviraston ja seurakuntayhtymän välillä, ei käsitykseni mukaan vaikuta asiaan arvioitaessa, oliko pyyntö vireillä vai eikö.

Museovirasto on selvityksessään tuonut esille sen, ettei Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän pyyntö missään vaiheessa, toisin kuin viraston Pyhän Henrikin seurakunnan kanssa käydyissä neuvotteluissa tapahtui, täsmentynyt koskemaan reliikin määräaikaista lainaamista. Katson kuitenkin selvityksen osoittavan, että Pyhän Henrikin seurakunnan pyyntökin alun perin tarkoitti reliikin pysyvää sijoittamista Pyhän Henrikin kirkkoon ja että virastossa on näin ollen yhtä aikaa ollut vireillä kaksi reliikin sijoittamisesta koskevaa hakemusta, jotka olivat tavoitteiltaan samansisältöiset, eli koskivat reliikin pysyvää sijoittamista ko. kirkkoihin. Pyhän Henrikin seurakunnan hakemuksen täsmentyminen myöhemmin asiasta käydyissä neuvotteluissa koskemaan määräaikaista sijoittamista ei käsitykseni mukaan vaikuta em. pyyntöjen vireilläolon arviointiin. En sitä paitsi pidä vireilläolon arvioinnin kannalta ratkaisevana sitä, ovatko hakemukset olleet samansisältöisiä. Virastossa oli joka tapauksessa yhtä aikaa vireillä kaksi reliikin sijoittamista koskevaa hakemusta.

Selvityksen mukaan kumpikin reliikin sijoittamista koskeva pyyntö oli siirretty tutkija A:n esiteltäväksi. Pääjohtaja B on A:n mukaan asioiden valmistelua kysyttäessä maininnut A:lle että asiassa ei ole tarvetta olla yhteydessä Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymään ja että hän hoitaisi henkilökohtaisesti tämän asian. A:n näkemyksen mukaan Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän hakemus ei siten tosiasiallisesti ollut hänellä valmisteltavana vaan B:llä, joka lisäksi oli myöhemmin antanut hänelle kirjalliset ohjeet Pyhän Henrikin seurakunnan tekemän hakemuksen esittelystä. Tohtori B on puhelimesta ilmoittanut, että varmankin Turun ja Kaarinan seurakunnan tekemän hakemuksen käsittelyssä meneteltiin niin kuin A on kertonut.

3.2.2

Reliikin tallentamista koskevien pyyntöjen selvittäminen, asianosaisten kuuleminen ja asioiden käsitteleminen

Hallintomenettelylain 17 §:n mukaan viranomaisen on huolehdittava asian selvittämisestä. Asianosaisten on tarvittaessa esitettävä selvitystä vaatimuksensa perusteista. Muiden selvitysten hankkiminen kuuluu viranomaiselle. Yhdessä käsiteltävissä asioissa sekä asiassa, jossa on useita asianosaisia, viranomaisen on huolehdittava selvittämisestä niin, ettei asianosaisten yhdenvertaisuutta loukata.

Hallintomenettelylain 14 §:n mukaan on milloin samanaikaisesti vireillä olevissa asioissa vaaditaan sellaista etua tai oikeutta, jota asianosaisten lukuisuuden vuoksi ei voida myöntää kaikille, asiat valmisteltava yhdessä ja ratkaistava samalla kertaa, jollei yhdessä käsittelemisestä aiheudu haitallista viivytystä. Hallituksen esityksen perusteluiden mukaan vireillä oleva asia saattaa toisinaan sisältää vaatimuksen, johon voidaan antaa myönteinen

ratkaisu vain, jos toisen asianosaisen vireillä oleva samansisältöinen vaatimus joko kokonaan tai osaksi hylätään. Tällöin päätösten aineellinen oikeellisuus ja siihen liittyen asianosaisten yhdenvertainen kohtelu voidaan turvata vain, jos asiaa ratkaistaessa harkinta kohdistuu viime kädessä siihen kysymykseen, kummalla asianosaisella on katsottava olevan parempi oikeus vaatimuksen kohteeseen.

Hallintomenettelylain 15 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus antaa selityksensä muiden tekemistä vaatimuksista ja asiassa olevista sellaisista selvityksistä, jotka voivat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Perustuslain 21 § turvaa jokaiselle yleisen oikeuden saada asiansa käsiteltyksi tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeuden saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen ratkaistavaksi.

Asian käsittelyllä viranomaisessa tarkoitetaan ensisijaisesti viranomaisen toimivaltaan kuuluvan hallintopäätöksen tekemistä. Käsittelyvelvollisuuden ydinsisältönä on, että viranomaisen tutkii jokaisen sille tehdyn vaatimuksen asian vireille panemiseksi ja antaa siihen aineellisen ratkaisun. Myös viranomaisen päätös olla ryhtymättä toimenpiteisiin on pääsäännön mukaan normaali valituskelpoinen hallintopäätös.

Katson selvityksestä ilmenevän, että Museovirasto ei ole ryhtynyt valmistelemaan Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän pyyntöä reliikin sijoittamisesta, vaan valmisteli ainoastaan toista, Pyhän Henrikin seurakunnan pyyntöä reliikin sijoittamisesta. Katson asiakirjoista myös selviävän, että Museovirasto ei kuullut Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymää Pyhän Henrikin seurakunnan tallentamishakemuksen johdosta, vaikka tässä hakemuksessa esitettiin samaa reliikkiä koskeva, olennaisesti samansisältöinen pyyntö. Virasto ei myöskään käsitellyt hakemuksia yhdessä vaikka sellaiseen menettelyyn olisi hallintomenettelylain 14 §:n säännös huomioon ottaen ollut aiheutta. Katson siis Museoviraston laiminlyöneen Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän Pyhän Henrikin kynnärvarsireliikin sijoittamisesta 17.11.1998 esitetyn pyynnön käsittelyn ja päätöksen tekemisen asiassa.

3.2.3

Päätöksen perustelemisesta

Perustuslain 21 §:n 2 momentin mukaan käsittelyn julkisuus sekä oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta samoin kuin muut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon takeet turvataan lailla. Hallintomenettelylain 24 §:n mukaan päätös on perusteltava ilmoittamalla sen perusteena olevat pääasialliset tosiseikat sekä säännökset ja määräykset. Säännöksen 2 momentin 1 kohdan mukaan perustelu voidaan jättää esittämättä jos päätöksellä hyväksytään vaatimus, joka ei koske toista asianomaista, tai jos päätös on muusta syystä ilmeisen tarpeeton.

Museovirasto on kantelukirjoituksesta antamissaan selvityksissään katsonut, että asiassa on ollut vain yksi asianosainen. Tutkija A on saanut selvityksen

mukaan pääjohtajalta B:ltä ohjeen, jonka mukaan asian erityisistunnossa käsittelyä varten tarvitaan ainoastaan erillinen vastauskirje Pyhän Henrikin seurakunnalle ja talletussopimus. Museoviraston käsityksen mukaan asiassa on annettu yhteen asianosaiseen kohdistuva myönteinen päätös ja päätöksen perusteleminen ei ole ollut hallintomenettelylain 24 §:n 2 momentin 1-kohdan mukaan välttämätöntä.

Olen edellä katsonut, että päätöstä tehtäessä virastossa oli samanaikaisesti vireillä Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän samaa kohdetta koskeva samansisältöinen hakemus, eli Museovirasto päätös tosiasiallisesti ei koskenut ainoastaan yhtä asianosaista. Näin ollen hallintomenettelylain 24 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua säännöstä ei voida soveltaa arvioitaessa Museoviraston velvollisuutta perustella erityisistunnossa 12.3.1999 tekemää päätöstään. Museoviraston päätöksestä olisi käsitykseni mukaan tullut etenkin käydä ilmi, millä tavoin Pyhän Henrikin seurakunnan tekemä hakemus oli muuttunut tai hakemusta oli tarkennettu ja ennen muuta perusteet, joita Museovirasto käytti päättäessään tallentaa Pyhän Henrikin kynnärvarsireliikin Pyhän Henrikin katedraaliin. Kun toinenkin hakemus oli vireillä, olisi asioiden yhtäaikaisten ratkaisemisen ollut perusteltua, jolloin päätöksen olisi tullut sisältää perustelut myös sille, miksi päädyttiin valittuun vaihtoehtoon.

3.2.4

Yhteenveto

Edellä esitettyyn viitaten katson, että Museoviraston kerrottu menettely ei ole ollut hyvän hallintotavan mukainen ja että Museoviraston olisi pitänyt varata Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymälle tilaisuus antaa lisäselvitys seurakuntayhtymän 17.11.1998 tekemän reliikin pysyvää sijoittamista Turun tuomiokirkkoon koskevan pyynnön johdosta ja käsitellä pyyntö yhdessä Pyhän Henrikin seurakunnan 28.1.1999 reliikin sijoittamisesta tekemän pyynnön kanssa. Museovirasto laiminlöi menettelyllään sille viranomaisena kuuluvan velvollisuutensa käsitellä ja antaa päätös Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän hakemuksen johdosta. Museovirasto toimi lisäksi virheellisesti, kun se ei kuullut seurakuntayhtymää Pyhän Henrikin seurakunnan reliikkiä koskevan hakemuksen johdosta. Kun Museovirasto katsoi vireillä olleen vain yhden hakemuksen, se ei myöskään ole perustellut asiassa antamaansa päätöstä hallintomenettelylain kielteistä päätöstä koskevien säännösten edellyttämällä tavalla.

Katson Museoviraston rikkoneen menettelyllään hallintomenettelylain 14, 15 ja 24 §:n säädöksiä ja menettelleen myös hallinnossa noudatettavaa yhdenvertaisuusperiaatteen vastaisesti. Museoviraston virheellisestä menettelystä ovat olleet vastuussa ratkaisun tehnyt, viraston silloinen pääjohtaja B ja esittelijänä myös tutkija A.

Sen sijaan katson jääneen selvittämättä, että Museovirasto olisi nimenomaisesti kieltäytynyt käymästä Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän kanssa neuvotteluja reliikin sijoittamisesta Turun tuomiokirkkoon tai että virasto olisi käyttänyt sijoittamista koskevan päätöksen perusteluina sellaisia perusteita, jotka eivät kuulu viraston toimialaan.

3.3

Muut kantelussa esitetyt vaatimukset

Kantelussa on lisäksi esitetty kysymyksiä muun muassa siitä, koskeeko muinaismuistolaki ja sitä edeltänyt lainsäädäntö reliikkejä, onko menettely siirrettäessä kantelussa tarkoitettu kynärvarsireliikki aikanaan Museoviraston haltuun ollut asianmukainen ja onko reliikkejä pidettävä irtaimina esineinä. Totean, että kantelukirjoituksessa ja siitä annetuissa selvityksissä on kysymyksistä esitetty toisistaan poikkeavia käsityksiä. Sama koskee kysymystä pyhäinjäännöksen omistusoikeudesta.

Oikeusasiamiehen toimivaltaan ei kuulu ratkaista reliikin omistusoikeutta koskevaa kysymystä. Kysymys reliikin omistus- tai hallinto-oikeudesta kuuluu viime kädessä tuomioistuimen ratkaistavaksi, jolloin voidaan esittää mahdollisesti tarvittava todistelu ja jolloin on ratkaistava myös kysymys reliikkeihin sovellettavasta lainsäädännöstä. Totean lisäksi, että reliikin siirtäminen Museoviraston haltuun on tapahtunut ilmeisesti viimeistään 1950-luvulla. Kun oikeusasiamies ei, ilman erityistä syytä, tutki kantelua, joka koskee yli viittä vuotta vanhaa asiaa, en ota kantelua tältä osin tutkittavaksi.

Mitä tulee kantelussa esitettyyn pyyntöön oikeusasiamiehen toimenpiteistä reliikin palauttamiseksi Turun tuomiokirkkoon, totean, että oikeusasiamies ei voi määrätä, miten viranomaisen on ratkaistava sen käsiteltäväksi saatettu asia eikä muutoinkaan vaikuttaa jossakin viranomaisessa vireillä olevan asian ratkaisuun. Saadun selvityksen mukaan asiaa koskeva hakemus on vireillä Museovirastossa. Sen vuoksi en voi ottaa kantaa myöskään tähän pyyntöön.

Oikeusasiamiehen tehtävistä ja toimivallasta on lähempiä tietoja oheisessa esitteessä.

4

TOIMENPITEET

Saatan Museoviraston viraston entiselle pääjohtajalle tohtori B:lle ja museoviraston tutkija A:lle tiedoksi käsitykseni heidän tämän päätöksen kohdassa 3 tarkoitetusta virheellisestä toiminnasta lähettämällä heille jäljennöksen päätöksestä.

Kantelu ei ole antanut aihetta puoleltani enempään.